

Diyaret İşleri Başkanlığına Açık Mektup

Kuran Kursu kitabında Kâbe üzerinde böcek resmi var.

Diyaret İşleri Başkanlığı tarafından yeni basılan (kitapta basım tarihi yok) “Kur’an Kursları Öğretici Kitabı, 4-6 Yaş Grubu” adlı iki kitap çokça görsel ve pedagojik hata içeriyor. Tıpkı ilkokul okuma yazma kitaplarında olduğu gibi, benzer yanlışları burada da görebiliyoruz.

İki kitap halinde basılmış olan öğretici kitabın iki de çocuklar için boyama eki var. Bu kitapları aşağıdaki resmi sitede görebilirsiniz.

<http://www2.diyaret.gov.tr/EgitimHizmetleriGenelMudurlugu/Sayfalar/Materyaller.aspx>

<http://www2.diyaret.gov.tr/EgitimHizmetleriGenelMudurlugu/Materyaller/4-6-yas-etkinlik-kitabi.pdf>

Daha önce de DİB tarafından basılan Cemil Dede kitaplarında benzer görsel ve pedagojik yanlışlar yer almıştı.

Aşağıda Kuran Kursları kitabında gördüğüm önemli yanlışları bulacaksınız.

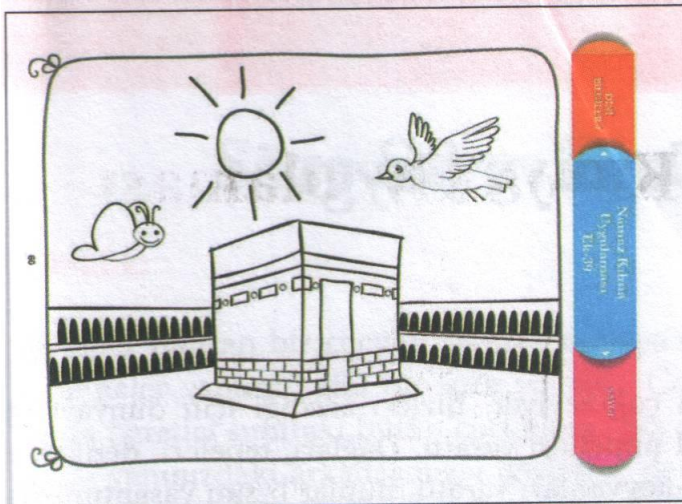
Karikatürle eğitim

Kitapta, boyama etkinliği adı altında karikatürle eğitim yapılmaktadır. Bu durum başlı başına hatadır. Çünkü karikatür izah değil mizahtır, anlatılan konuya değersizleştirme getirir.

Örneğin, s.72’de, “Namaz Kılma Uygulaması” adı altında verilen boyama etkinliğinde Kâbe’yi yamuk yumuk bir karikatür olarak görüyoruz. Üzerine böcek ve kuş resimleri koymak daha büyük yanlıştır.

Böceğin baş kısmı elektronik yazışmalarda kullanılan “gülme” figürüdür ve bu bile etkinliği komikliğe çevirmek için yeterlidir. Kâbe resmini komiklik olarak gösteren bu resmedişler hiç hoş değildir.

Etkinlik yönergesinde, “Öğretici, çocuklara Ek.39’daki Kâbe resmini verir ve boyamalarını ister” diyor. Burada, Kâbe resmiyle birlikte sümüklü böcek, güneş ve kuş var; büyük hatadır. Kâbe siyah boyanır, diğerleri renklidir, bu bile başlı başına yanlış olur.

Kutsal mekânlar çocuğa boyatılmaz. Çünkü çocuğun verilen çizimi taşıyarak boyaması muhtemeldir ve çocuk istemeden Kâbe’yi karalar.

Daha önemlisi, Kâbe üzerinde havada sümüklü böcek resmedilmiş. Asla kabul edilemez. Bu böceği Kâbe ile birlikte çocuğun hafızasına nakşetmek 24.kare denilen beyin altı faaliyettir.

Kaldı ki bu böcek zaten havada uçamaz, asla burada olamaz. Böyle mantıksız çizimlerle Kâbe yan yana getirilmemeli ve asla boyama etkinliğine malzeme edilmemelidir.

Bir ayrıntı:

Çizimdeki Kâbe oldukça uzakta dururken, uçan sümüklü böcek ve kuş oldukça yakın bir yerde ve bu böcek insanın gözünün içine bakmaktadır; buradaki perspektif hatasıyla birlikte kurulan sinsi tuzakla, bu sayfaya bakan kişi bu böcekle göz göze getirilmekte ve böylece Kâbe geri plana itilmektedir.

Bu tür Kabe'yi gözden düşürme taktiklerini Hz.Muhammed'in Hayatı adlı ders kitaplarında da görüyoruz; resimle alakasız bir obje yakın mesafeden resme kolaj olarak iliştiliriyor ve o resimdeki en önemli kutsal mekan arka plana itiliyor. Benzer bir değersizleştirme, yine Hz.Muhammed'in Hayatı 5.sınıf ders kitabında, Kabe'yi tırnak kadar küçülterek ve sayfanın kenarına getirip çocuğun parmağıyla üzerine basacağı yere koymak suretiyle yapılmıştır.

Ayrıca, resmin çerçevesinde eğri kontur olması hatadır.

Ve yine, yazı başlığı dikey haldeyken resmin yatay olması hatadır.

Şems yerine yedili asimetrik yıldızlar

Bütün güneş tasvirlerinde yedi ışıklı çizim var. Oysa İslam'da ve Türklerde yedili yıldız yoktur. Güneş yani Şems sekizlidir. Oysa yedi asal sayıdır, matematiksizliği ifade eder, bölünemeyen sayıdır. Kutsal ve milli sembollerde her zaman Şems sekiz köşeli olur. Örneğin 1.kitap s.109, soluk kirli pembe ve yedili yıldızlar yanlışdır.

Keza, sh.108'de resmedilen ek p5 panosu öğretmene işkenceden başka bir şey değildir, bakarken gözlerini miyop yapar. Bunun gibi puntoyu iyice küçülterek yapılan göz (kutludur) işkencesi asla hiç bir kitapta olmamalıdır.

Kitap boyunca çok kötü drama örnekleri var

Örneğin, s.113'de "Haksız Hakkı" dramasında birçok pedagojik yanlış var.

a-. İnsan resmiyle asla parmak kuklası yapılmaz. Parmak kuklası tavşandan kediden vs olur.

b- Kök hecesi HAK olan bir isimle yapılan bu dramatisasyonda çocuk arkadaşına lakap koymayı öğrenir, büyük hatadır.

c-HAK gibi değerli bir kavramdan HAKSIZ HAKKI gibi değersizleştirici bir lakap türetmek hiç etik değildir. "Hak" kelimesi, disleksiye (kavramları birbirine karıştırmaya) sebebiyet verecek şekilde sıfat haline getirilmemelidir.

d-Hakkı adlı çocukların arkadaşları arasında bu sıfatla "Haksız Hakkı" şeklinde çağırılmasına, sınıfta aşağılanmasına sebebiyet verebilir. İnsan ismiyle dramatisasyon sınıfta olmaz.

e-Sh.114'de, Haksız Hakkı için verilen çirkin çocuk karikatürü Hakkı adlı çocukların böyle düşünülmesi için yanlış örnektir. Asla çocuğun önüne böyle insan yüzünü bozan resim konulmaz. Çünkü;

a-İnsan yüzü kutsaldır.

b-Çocuk olumlu örneklerle eğitilir.

"Haksız Hakkı" drama etkinliğinde gördüğümüz pedagojik hatalar bize şunu da söylüyor; "Çocuk pedagojisi bilmeyenler kukla oyunu vb drama etkinliği yazarı olmamalıdır. Kitabın metin yazarlarının böyle bir pedagojik drama (Eğitimde Drama) eğitimi görmedikleri anlaşılmaktadır.

Eğitsel not: Drama liderlik eğitimi alanlar çok iyi bilirler ki, çocuğa verilecek öğütler hayvanlar üzerinden dolaylı olarak anlatılır. Çocuk bunu oyunlaştırırken kendine ders çıkarır.

Fabl denilen kıssadan hisse hayvan masalları çocuklar için en ideal dramatize malzemesidir. Ezop masalları böyledir.

Ezop adındaki antik masalcı dede, gerçekte Orta Anadolu bir bilgedir, savaş esiri olarak götürüldüğü yerde şehrin kralına satılır, orda krala verdiği öğütler dilden dile dolaşır ve daha sonraki yıllarda La Fontaine adlı yazar tarafından derlenip kitap olarak basılır. Bilge dedenin Ezop diye yazılan ismi Us-Opa, Ulu akıl sahibi demektir ve bugüne fonetik dönüşümü Yusuf'tur.

.....

Kuran Kursu kitabından devam edelim.

S.110'da, "Öğretmenin Adaleti" etkinliği, çocuğu cezalandırmak üzerinedir.

Böyle bir eğitim asla kabul edilemez. Çocuğun ev ödevini yapmaması, daha kendi başına ödev yapacak yaşta olmayan bir çocuktan beklenen davranış, karşılığı bahçeye çıkma cezası olabiliyorsa, bu çocuğu cezalandırmaya dayalı baştan yanlış eğitimidir.

Sh.117: Öğretmenin konuya giriş sorusu çocuğun babasından hediye almakla ilgili anlatımı baştan yanlıştır. Çocuk, hediye üzerinden babasının adaletli olup olmadığını değil, ancak babasının kendisini sevip sevmediğini düşünür. Kaldı ki, susayan çocuğa su vermek hediye değildir; burada kavramlar da alt üst edilmektedir.

Çocuğu babasının onu sevmediğini düşündürmek asla eğitim değildir. Çocuğu bunu düşünmeye zorlamak ona psikolojik işkencedir.

Sayfa düzeninde yanlışlar

Sayfaların üst kısmında tavana sıkışma, aşağı kısmında ise abartılı boşluk var. Yer ile gök yer değiştirmiş gibi. Bu durum boşlukta kalmış hissi yaratır, pedagojik hatadır.

Sayfaların aşağısında o kadar boş alan varken yazılar yukarıya dayandırılmış ve değişik renkli alanlar içine sıkıştırılmış haldeler. Minicik ve farklı puntolarla yazılmış olması ayrıca göz yorar ve okumayı isteksiz hale getirir.

Kitap boyunca tüm yazı alanları okuma sıkıntısı verecek şekilde düzenlenmiş haldedir. Yazı için açılan renkli alanın altına bir de gölge koymak, havaya yazılmış duygusu verir; bunun zemini yok, boşlukta asılmış duruyor imajı verir, akla ziyandır.

Açılan renkli alanlar birbirine girdirilmiş haldedir. Bu durum, defalarca farklı düzlem yaratılmış ve her biri birbiri üzerine bindirilmiş demektir, algılanabilir değildir. Çünkü fiziksel olarak her bir renk başka dalga boyunda olduğu için hepsi farklı düzleme tekabül eder ve bu nedenle zihnimizde farklı düzlemleri bir olarak algılamak elmalarla armutları toplamak gibi sorun yaratır.

Kitabın arka kapağındaki karikatürler kaotik görünmektedir, çünkü her birinin duruş yönü farklıdır. Her biri farklı uzaklıkta ve farklı büyüklükteyken, bunları birlikte düşünmemizi isteyen bir resmediş zihinsel kargaşaya sebep olur.

Böyle karmaşık resimler, insan beynini görsel mayınlarla tuzaklayarak nasıl zihinsel kargaşa yaratılabileceğini bulan, ABD'de 20 yıl çalışmış Prof.Nihat Berker'in "Spin camları altında bunalım ve kaos" başlıklı makalesiyle örtüşen bir durumdur. Keza, ek.39'daki boyama etkinliğinde görülen böcekli Kâbe çizimi de Prof.Berker'in makalesiyle örtüşmektedir.

Arka kapaktaki karikatür kargaşası ön sayfaya kadar uzamaktadır ve böylece KURAN adı geçen kapak sayfasına da karikatür kargaşası (kaos) aksettirilmiştir, önemli hatadır.

Ek boyama kitabının kapağındaki kargaşa ayrıca sorundur. Kitabın adını her bir harf ayrı renkte yazılmış olarak görüyoruz. Dört parmak kula çocuk dairenin etrafında, hangi yönde durdukları bile belirsiz; defalarca düzlem farkı yaratılmış. Harflerdeki durum yine dalga boyu defalarca kırılarak düzlem farkları yaratmaktadır. Bu kaotik durum, bir bütün olarak görmeyi engellediği için zihinsel yorgunluğa sebebiyet verir, algıda azlık sorunu yaratır.

İç sayfalarda dikey-yatay karmaşası var; bazı yazılar dikeyken resimleri yatay haldedir. Bu durum yazı ile resmin bağlantısını kopartır, sayfayı bir bütün olarak görmeyi engeller.

Burada çocuğa kurulan tuzağı pedagojik olarak şöyle açıklayabiliriz; farklı açıda (farklı düzlemde) duran yazı ve resimler arasında anlamlı bağ (akıl bağlantısı, zekâ göstergesi) bulmak zordur.

Zekâ, nesnelere, kelimelere, olaylara ve kavramlar arasında bağ kurma gücünün adıdır. Bir yazıda, harfler, kelimeler, objeler, resimler vb arasında bağlantı kurmayı zorlaştırmak çocuğun dikkatini (aklını) dağıtır, okuduğunu anlamama gibi algıda azlık sorunlarına sebebiyet verir. Kitapta yer alan akla ziyan resimler bu açıdan ele alınmalıdır.

Kitap boyunca genel olarak;

- Öğretmene önerilen yönlendirmelerde pek çok pedagojik yanlış var.

- Birçoğunda giriş cümlesiyle anlatılan öykünün ana fikri birbirini tutmuyor.

Etkinlik Kitabında yer alan cami boyama resimleri hakkında:

Camilerin kimisinde hilaller eğri, kimisinde minarede var kubbede yok...

2.Etkinlik kitabı, 68. ve 129.sayfa;kubbede hilal eğri, minarede hilal yok.

Sh.153 de Mescidi Aksa'nın hilali doğru, ancak altındaki nokta yanlış.

Sh.155'deki camiye ise hiç hilal konulmamış.

Sh.156'da camide hilal var, 157.sayfada yok.

Sh.158. sayfada minarede var kubbede yok.

Sh.159 ve 160'da camilerde hilal hiç yok.

Görüldüğü gibi, ek kitaptaki boyama etkinliklerinde çocuğa verilen resimlerde hilallerle ilgili belirgin tutarsızlık var. Tutarsızlık bir eğitimde olmaması gereken temel hatadır.

Yukarıda açıkladığım nedenlerle Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından basılan Kuran Kursları Öğretici Kitabı (1-2) adlı kitapların basım ve dağıtımının acilen durdurulması gerekir.

Din eğitimiyle ilgili yetkili ve sorumlu bütün insanları göreve davet ediyorum.

Binlerce insan bugün Din Hizmeti kadrolarında maaş almaktadır. O kadrolarda maaş alan herkesi yediği lokmanın hakkını vermeye davet ediyorum.

28.1.2016

Mahiye Morgül